

ZWIĄZEK REWIZYJNY SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWYCH RP

00-013 WARSZAWA
www.zrsmrp.com.pl

ul. Jasna 1
e-mail: zrsmrp@zrsmrp.com.pl

tel./fax 22 827-69-31
tel./fax 22 827-29-87

Lustracja:
tel./fax 22 828-65-23

Nr konta:
Pekao S.A.
61 1240 6292 1111
001 04635 4894

REGON 010036591

NIP 525-001-10-07

Warszawa, dnia 31 sierpnia 2022 roku

Pan
Ryszard Terlecki
Przewodniczący Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość

L.dz./1214/ 2022

Szanowny Panie Przewodniczący

Dotyczy: rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (druk sejmowy nr 2543)

Rządowy projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (druk sejmowy nr 2543) określa zasady wsparcia dla grupy gospodarstw domowych, w tym gospodarstw znajdujących się w budynkach wielolokalowych w spółdzielniach mieszkaniowych i wspólnotach poprzez pokrycie części kosztów ogrzewania ze względu na wzrost cen paliw.

Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP zwraca się z prośbą o uwzględnienie poniższych uwag do w/w projektu ustawy.

1. W art. 3 ust. 3 projektu ustawy postulujemy o ustalenie średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą w wysokości 103,82 zł/GJ netto dla źródeł ciepła opalanych gazem ziemnym, olejem opalowym i dla ciepła wytwarzanego w pozostałych źródłach.

Uzasadnienie:

Zgodnie z art. 3 ust. 3 projektu ustawy średnia cena wytwarzania ciepła z rekompensatą przyjmuje wartość:

- 1) 150,95 zł/GJ netto dla ciepła wytwarzanego w źródłach ciepła opalanych gazem ziemnym lub olejem opalowym,
- 2) 103,82 zł/GJ netto dla ciepła wytwarzanego w pozostałych źródłach ciepła.

Zgodnie z art. 3 ust. 6 i ust. 7 projektu ustawy jeżeli średnia cena wytwarzania ciepła wytwórcy ciepła jest wyższa od średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą tego wytwórcy wówczas stosowane są ceny lub stawki opłat w wysokości odpowiadającej średniej cenie wytwarzanego ciepła z rekompensatą.

Jeżeli średnia cena wytwarzania ciepła jest niższa niż średnia cena wytwarzania ciepła z rekompensatą, przedsiębiorstwo energetyczne w rozliczeniach z odbiorcami stosuje tę cenę.

Ustalenie tak wysokiej ceny dla ciepła wytwarzanego w źródłach opalanych gazem ziemnym i olejem nie ma żadnego uzasadnienia, a służy jedynie ograniczeniu pomocy Państwa w postaci obniżki cen za ciepło do niewielkiej grupy odbiorców.

Jest to działanie niezwykle krzywdzące dla wielu gospodarstw domowych.

W uzasadnieniu do ustawy nie wskazano metody ustalenia w/w cen, natomiast z wcześniejszych wypowiedzi członków Rządu RP wynika, że jako bazowe ceny paliw do określenia średniej ceny z rekompensatą przyjęto ceny paliw z marca 2022 roku w stosunku do obecnie obowiązujących cen. Należy podkreślić, że ceny gazu i oleju zaczęły gwałtownie rosnąć już w III kwartale ubiegłego roku, a w ślad za tym ceny ciepła ze źródeł opalanych gazem i olejem.

Ceny węgla zaczęły gwałtownie rosnąć dopiero po nałożeniu embarga na węgiel z Rosji i w tym przypadku ceny węgla z marca 2022 roku mogą stanowić bazę dla ustalenia średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą.

Ponadto w przypadku gazu ziemnego lub oleju udział kosztów paliwa w kosztach produkcji ciepła jest wyższy niż w przypadku węgla.

Stąd też brak uzasadnienia dla tak zróżnicowanych średnich cen wytwarzania ciepła z rekompensatą w wysokości 150,95 zł/GJ (gaz, olej) i 103,82 zł/GJ (pozostałe paliwa).

Należy wyraźnie podkreślić, że takie ustalenie średnich cen wytwarzania ciepła z rekompensatą jak w projekcie ustawy spowoduje, że zostanie zniweczony proces kosztownego zastępowania gazem nieekologicznego węgla, a w wielu przypadkach wstrzymanie inwestycji, polegających na zamianie źródeł ciepła z węglowych na gazowe czy też OZE.

Wobec powyższego nie widzimy żadnych podstaw dla zróżnicowania cen ciepła z rekompensatą w zależności od paliwa stosowanego w źródle ciepła i wnosimy o zmianę w projekcie ustawy zgodnie z przedstawioną przez nas propozycją.

2. W art. 3 ust. 1 ustawy dodać zdanie:

„ O wysokości wyliczonej przez przedsiębiorstwo energetyczne średniej cenie z rekompensatą i nabyciu przez odbiorcę uprawnienia do stosowania wobec niego średniej ceny wytwarzania ciepła, sprzedawca ciepła informuje odbiorców, o których mowa w art. 4 ust. 1, w terminie 10 dni od dnia wejścia w życie ustawy.”

Zgodnie z art. 5 ustawy odbiorcy ciepła, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3, w celu umożliwienia stosowania średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą, składają sprzedawcy ciepła oświadczenie. Niezłożenie oświadczenia w ciągu 21 dni od dnia nabycia uprawnienia do stosowania wobec niego średniej ceny wytwarzania ciepła uprawnia sprzedawcę ciepła do niestosowania wobec tego odbiorcy średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą (art. 5 ust. 4).

W takiej sytuacji poinformowanie przez sprzedawcę ciepła odbiorcy o nabyciu uprawnienia do stosowania średniej ceny wytwarzania ciepła jest niezbędne.

3. **Wnosimy o wprowadzenie w ustawie okresu obowiązywania stosowania cen wytwarzania ciepła z rekompensatą wynikających ze średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą od dnia 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2027 roku.**

Zgodnie z art. 3 projektu ustawy przedsiębiorstwo ciepłownicze na podstawie średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą ustala cenę ciepła, cenę za zamówioną moc cieplną i cenę nośnika ciepła lub stawkę opłaty miesięcznej za zamówioną moc cieplną i stawkę opłaty za ciepło z rekompensatą i wprowadza je do stosowania w okresie od dnia 1 października 2022 roku do dnia 30 kwietnia 2023 roku.

Należy podkreślić, że pomoc Państwa gospodarstwom domowym znajdującym się w budynkach wielolokalowych zasilanych w ciepło systemowe ze względu na drastyczne podwyżki cen ciepła w związku ze wzrostem cen paliw jest bardzo spóźniona.

Nasze wielokrotne postulaty do wszelkich organów państwowych o wprowadzenie zmiany w art. 62b ust. 1 pkt 2c ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku *Prawo energetyczne* (Dz. U. 2022, poz. 1385) tj. o uwzględnienie zapisu, że taryfy ustalane przez przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje na obrót paliwami gazowymi i zatwierdzone przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki mają zastosowanie do podmiotów zużywających gaz do produkcji energii cieplnej w kotłowniach i ciepłowniach w zakresie dostawy ciepła na potrzeby gospodarstw domowych znajdujących się w budynkach wielolokalowych, **nie zostały zrealizowane.**

Stąd też już w 2022 roku tysiące mieszkańców budynków wielolokalowych zasilanych z ciepła systemowego, zwłaszcza z ciepłowni gazowych, nie są w stanie regulować opłat za mieszkania ze względu na wysokie koszty ogrzewania i podgrzania wody.

Wprowadzenie rozwiązań osłonowych od 1 października 2022 roku będzie mogło mieć odniesienie wyłącznie do okresu po 1 października 2022 roku, więc od początku 2022 roku do 30 września 2022 roku mieszkańcy będą musieli pokryć koszty ogrzewania i podgrzania wody według cen zawartych w taryfach dla ciepła obecnie stosowanych przez przedsiębiorstwa ciepłownicze.

Zaznaczyć należy, że pomimo, że sezon grzewczy zakończył się w kwietniu 2022 roku, to przez cały czas dostarczane jest ciepło do podgrzania wody według obecnie obowiązujących taryf.

Rozliczenie roczne za ogrzewanie za rok 2022, które będzie dokonane przez zarządców budynków wielolokalowych na podstawie art. 45a ustawy *Prawo energetyczne*, uwzględni koszty rzeczywiście poniesione przez użytkowników lokali, w tym wysokie koszty ciepła w sezonie grzewczym od 1 stycznia 2022 roku do końca tego sezonu (kwiecień 2022) oraz obniżone koszty ogrzewania przy zastosowaniu cen ciepła z rekompensatą dopiero od 1 października 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.

Powyższe spowoduje, że tak oczekiwana przez mieszkańców pomoc Państwa, nie będzie miała istotnego wpływu na całkowite koszty ogrzewania i podgrzania wody w 2022 roku.

W rozwiązaniu ustawowym nie przewidziano również, że po zakończeniu sezonu grzewczego dostarczane jest ciepło do podgrzania wody a sezon grzewczy rozpoczyna się często w wielu regionach kraju w połowie września.

O ile w sezonie grzewczym od 1 października 2022 roku do 30 kwietnia roku 2023 cena ciepła z rekompensatą obniży koszty podgrzania wody w sezonie grzewczym, to po dniu 30 kwietnia 2023 roku koszt podgrzania wody gwałtownie wzrośnie, gdyż znowu będą miały zastosowanie ceny z taryfy bez rekompensat.

Niedopuszczalne jest ograniczenie okresu ochronnego odbiorców ciepła systemowego do siedmiu miesięcy, jeżeli w stosunku do gospodarstw domowych w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych przewidziano pomoc **od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2027 roku** w postaci możliwości stosowania regulowanych cen gazu do kotłowni gazowych zgodnie z art. 62b ust. 1 pkt 2 *ustawy Prawo energetyczne*.

Stanowi to naruszenie konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, o której stanowi art. 32 Konstytucji RP.

Wobec powyższego wprowadzenie postulowanej przez nas zmiany jest uzasadnione.

4. W art. 5 po ust. 7 dodać zapis zobowiązujący osobę, która posiada zarejestrowaną działalność w lokalu mieszkalnym w budynku wielolokalowym, do złożenia oświadczenia zarządcy budynku o zarejestrowaniu w lokalu mieszkalnym działalności gospodarczej w terminie wyznaczonym przez zarządcę budynku.

Uzasadnienie:

Zgodnie z art. 5 ust. 1 projektu ustawy odbiorcy, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 (spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe) w celu stosowania średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą składają sprzedawcy ciepła oświadczenie, w którym są min. zobowiązane do wskazania danych służących określeniu szacowanej ilości ciepła, która będzie zużywana na potrzeby:

- a) gospodarstw domowych w lokalach mieszkalnych i na potrzeby części wspólnych budynków wielolokalowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3,
- b) podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 4, prowadzących działalność w lokalach odbiorców, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3, oraz
- c) **inne niż określone w lit. a i b.**

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy średnią cenę wytwarzania ciepła z rekompensatą ustala się dla wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, które są uprawnione lub zobowiązane do zapewnienia ciepła w lokalach mieszkalnych na potrzeby gospodarstw domowych albo w lokalach podmiotów, o których mowa w pkt 4.

Zapisy te wykluczają stosowanie średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą dla lokali użytkowych, w których prowadzona jest działalność gospodarcza i dla lokali mieszkalnych, w których zarejestrowana jest działalność gospodarcza.

O ile zarządca budynku wielolokalowego posiada wiedzę, dotyczącą lokali użytkowych, w których prowadzona jest działalność gospodarcza, o tyle nie ma

dostępu do informacji co do lokali mieszkalnych, w których jest zarejestrowana działalność gospodarcza. Musi bazować na oświadczeniach składanych przez użytkowników lokali mieszkalnych- podobne rozwiązanie zastosowano w ustawie z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r. poz. 202, 1477, 1692).

Zgodnie z art. 7 ust. 1 zarządca budynku wielolokalowego składa oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

W związku z tym użytkownik lokalu mieszkalnego, w którym zarejestrowana jest działalność gospodarcza powinien mieć ustawowy obowiązek złożenia stosownego oświadczenia w terminie ustalonym przez zarządcę budynku.

Wobec powyższego wniosek jest uzasadniony.

5. Wykreślenie w art.5 ust. 4 i ust. 5 projektu ustawy oraz w art. 51 wykreślenie ust. 3 i 4.

Uzasadnienie:

Art. 5 ust. 4 i ust. 5 projektu ustawy stanowią:

„ 4. Niezłożenie przez odbiorcę, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lub 3, oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, w terminie 21 dni od dnia nabycia uprawnienia do stosowania wobec niego ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą, uprawnia sprzedawcę ciepła do niestosowania wobec tego odbiorcy średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą.

5. Złożenie przez odbiorcę, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lub 3, oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, po upływie terminu określonego w ust. 4, zobowiązuje sprzedawcę ciepła do stosowania wobec tego odbiorcy średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą ze skutkiem od miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono oświadczenie.”.

Wykreślenie w art. 51 ust. 3 i 4 jest konsekwencją wykreślenia w art. 5 ust. 4 i ust. 5.

W przypadku ustawy z dnia 26 stycznia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022, poz. 202, 1477, 1692) nie zastosowano w/w rozwiązania w stosunku do wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych. Zastosowano je wyłącznie do obiektów wrażliwych. Natomiast niezłożenie oświadczenia przez zarząd wspólnoty czy zarząd spółdzielni, nie pozbawia gospodarstwa domowego prawa do korzystania z gazu według cen regulowanych tj. zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Należy więc w ustawie przyjąć analogiczne rozwiązanie jak w przypadku ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu.

Ponadto należy wyraźnie podkreślić, że 21 dni na złożenie oświadczenia jest

terminem zbyt krótkim na przygotowanie danych, które są wymagane w oświadczeniu.

Biorąc pod uwagę kilka – kilkanaście tysięcy lokali mieszkalnych w budynkach wielolokalowych w niektórych spółdzielniach mieszkaniowych, przygotowanie oświadczenia, w tym zebranie w tak krótkim terminie oświadczeń od mieszkańców odnośnie ewentualnego prowadzenia działalności w lokalu, jest niewykonalne.

Stąd wniosek jest uzasadniony.

6. Wprowadzenie zmiany w art. 24 ust. 12. w następującym brzmieniu:

„12. Dodatek dla gospodarstw domowych wypłaca się w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku o jego wypłatę. W przypadku gospodarstw domowych w budynkach wielolokalowych dodatek dla gospodarstw domowych wypłacany jest na konto zarządcy budynku.”

Zgodnie z art. 24 ust. 1 projektu ustawy:

„Art. 24.1. Dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy

albo

2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,

albo

3) kocioł olejowy

– wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561 i 1576).”.

W projekcie ustawy przyjęto analogiczną zasadę przyznawania dodatków dla gospodarstw domowych jak w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym (Dz. U. 2022, poz. 1692).

Zgodnie z w/w ustawą i rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 sierpnia 2022 roku w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku węglowego uprawnionymi do jego otrzymania są gospodarstwa domowe, które znajdują się w:

- budynku jednorodzinnym z zainstalowanym w nim głównym źródłem ogrzewania, o którym mowa w art. 2 ustawy,
- budynku wielorodzinnym z zainstalowanym w nim głównym źródłem ogrzewania, o którym mowa w art. 2 ustawy,
- budynku lub lokalu, w których ogrzewanie realizowane jest przez lokalną sieć ciepłowniczą, obsługiwaną z kotła na paliwo stałe zainstalowanego w innym budynku.

W przypadku budynków wielorodzinnych dodatek powinien być przyznawany imiennie użytkownikowi lokalu, lecz przekazywany zarządcy budynku wielolokalowego, który odpowiada za zapewnienie dostawy energii cieplnej do budynku. Zastosowane byłyby więc zasady jak przy wypłacie dodatku mieszkaniowego na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach

mieszkaniowych (Dz. U.2021, poz. 2021).

Dałoby to możliwość zarządcom budynków zabezpieczenia środków na zakup paliwa w przypadku, gdy spółdzielnia lub wspólnota, eksploatuje własne źródło ciepła.

Obecnie przyjęty system przyznawania dodatku węglowego gospodarstwom domowym nie zabezpiecza środków zarządcy budynku wielolokalowego na zakup węgla.

Mieszkańcy nawet gdy otrzymają dodatek węglowy i przeznaczą na opłaty za mieszkanie, to będą wносить środki systematycznie co miesiąc jako opłatę za mieszkanie. Natomiast spółdzielnia nie będzie w stanie skumulować środków na zakup węgla.

Wobec powyższego w/w zmianę uważamy za konieczną.

7. Uwagi do art. 56 projektu ustawy:

W art. 56 projektu ustawy ustalono maksymalne limity wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przeznaczonych na rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art. 3 ust 1 i 2, dodatki dla gospodarstw domowych oraz dodatki dla podmiotów wrażliwych wynosi w latach 2022–2023 10 000 000 000,00 zł, w tym na:

1) rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art. 3 ust.

– 3 285 000 000,00 zł;

2) rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art. 3 ust. 2

– 3 615 000 000,00 zł;

3) dodatki dla gospodarstw domowych oraz dodatki dla podmiotów wrażliwych

– 3 100 000 000 zł.

Jednocześnie zobowiązano Ministra właściwego do spraw energii do monitorowania wykorzystania limitu wydatków. W przypadku gdy wykorzystanie środków wyniesie więcej niż 95% środków, wysokość wypłacanych dodatków dla gospodarstw domowych oraz podmiotów wrażliwych podlega proporcjonalnemu obniżeniu tak, aby łączna wysokość wypłacanych dodatków była równa maksymalnemu limitowi środków finansowych na przyznanie dodatków.

Powyższe rozwiązanie ustawowe różnicuje sytuację prawną beneficjentów pomocy, ponieważ niektórzy z nich mogą tej pomocy nie uzyskać z uwagi na mechanizm proporcjonalnego obniżenia, gdy wykorzystanie środków wyniesie powyżej 95%.

Należy więc uznać przyjęcie takiego rozwiązania za naruszenie konstytucyjnej zasady równości wobec prawa.

8. Uwagi do załączonego do projektu *Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wzorów oświadczeń składanych przez odbiorców ciepła niebędących gospodarstwami domowymi w celu skorzystania ze szczególnych rozwiązań w związku z sytuacją na rynku paliw.*

W załączniku nr 1 do rozporządzenia zawarto Wzór oświadczenia odbiorcy ciepła o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy szczególnych rozwiązaniach w zakresie

niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Niestety tabele zawarte w w/w wzorze oświadczenia zostały załączone z *Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie wzorów oświadczeń składanych przez odbiorców paliw gazowych o przeznaczeniu paliwa gazowego w celu skorzystania ze szczególnych rozwiązań w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz.212)* i dotyczą paliw gazowych.

Stąd nie można odnieść się do w/w wzoru oświadczenia merytorycznie.

Natomiast rozporządzenie powinno w sposób szczegółowy wyjaśniać zasady określenia szacowanej ilości ciepła, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy.

9. Uwagi do *Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.*

W rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła należy doprecyzować niektóre pojęcia w tym min. *lokalna sieć ciepłownicza*.

Przedstawiając powyższe uwagi zwracamy się o ich poparcie.

Z wyrazami szacunku.

PRZEWODNICZĄCY RADY NADZORCZEJ

Tomasz Jórdeczka

PREZES ZARZĄDU

Jerzy Jankowski